

Vänstern i Västerbotten

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | 1:A MAJ | 2026

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

Vänstern i... är en del av
skriftserien Folkviljan.

Foto: Agnes Stuber

Dags för maktskifte

Nooshi Dadgostar (V)

Efter nästa val tar vi
plats i regeringen och
gör Sverige starkare,
tryggare och jämlikare
för vanligt folk
Sida 4.

För ett rättvist
Västerbotten

Sätt press på
matjättar och elbolag

Sandro Scocco

CHEFSEKONOM (V)

“Det finns så mycket
regeringen kunde ha gjort
med de där miljarderna”

SIDA 5

Daniel Johansson

GRUPPLEDARE (V) STORUMAN

“En politik för Norrland ser
till att värden som skapas här
också kommer tillbaka hit”

SIDA 2

Jonas Sjöstedt

RIKSDAGSLEDAMOT (V)

“Regeringen prioriterar skatte-
sänkningar för de rika över, en
fungerande sjukvård i hela landet”

SIDA 6

INTRO

Frys hyrorna

● Du ska kunna bo tryggt och bra till en rimlig kostnad, varken du eller din familj ska oroa sig över att inte kunna betala nästa månad. Fastighetsägare ska inte kunna skinna sina hyresgäster.

Men de senaste åren har hyrorna höjts om och om igen samtidigt som de som äger fastigheterna har gjort större vinster. Nu vill Tidöpartierna införa marknadshyror, det skulle chockhöja hyrorna och fler skulle behöva flytta.

Nu går vi ut med ett löfte till Sveriges hyresgäster: Frys hyran.

vansterpartiet.se/blimedlem

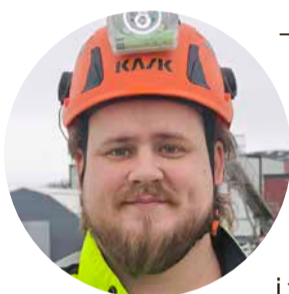
Stoppa utvisningarna

Tidöpartiernas inhumana politik slår sönder familjer. För oss är det självklart att den som har rotat sig i landet också ska känna sig trygg med att den har en framtid här.

FRÅGA **4**

Viktigaste Norrlandsfrågan inför valet?

Adam Österstrand
Jörn

– Jag tycker frågan om lokal återbäring från våra naturresurser är viktigast. Det är inte rimligt att Norrland som förser övriga Sverige med el, skog och malm samtidigt försätts i fattigdom.

Ellen Suurholma
Umeå

– Norrland levererar skog, malm och el till resten av Sverige, så vi borde få högre återbäring än idag för att kunna investera det lokalt. Och elevernas pengar bör stanna i skolan, inte tas ut i vinst!

Marianne Ronnhed Johansson
Mosekälla

– Värna de små sjukstugorna i inland och fjäll, och bevara kompetensen där. Vi bor långt ifrån specialistsjukvård och traumateam, och kompetent sjukvårdspersonal är avgörande för överlevnad och tillfrisknande.

Christina Lundström
Furuögrund

– En viktig fråga för Norrland är kommunikationerna! Det behövs en rejäl satsning på de långsamma vägarna. Dessutom måste det komma en satsning på bättre, modernare tåg, framför allt nattågen är ofta i rätt dåligt skick.

LEDARE

Norrland är Sveriges motor

Norrland är en framtidsregion. Men de värden som produceras stannar inte här.

I Norrland finns skogen, malmen, och energin. Men de värden som produceras stannar inte här. Faktum är att dagens regering, med SD som pådrivande kraft, systematiskt sviker Norrland.

● **Staten drar undan** resurser till välfärden, vägrar kompensera för ökade kostnader och prioriterar skattesänkningar för höginkomsttagare. Notan hamnar hos regioner och kommuner. I Västerbotten tvingas vi kompensera för regeringens politik för att undvika uppsägningar i värden.

Detta i en region där många kommuner redan tvingas ha hög skatt. Avstånden är långa, behoven stora och kostnaderna högre än i storstadsregionerna. När Tidölaget sänker skatten för de rikaste i stället för att finansiera välfärden, tvingas kommuner i Norrland höja skatten för att klara sina uppdrag. En Kristersson-skatt, där priset betalas av vanligt folk i glesbygd.

Men det mest anmärkningsvärda är SD:s syn på Norrland. I debatten om återvändningsbidrag och statsfinansiering framställs Norrland närmast som en bidragstagande landsända – som ett problem snarare än en tillgång. Det är ett direkt hån.

Norrland är inte ett bidragsberoende. Norrland är Sveriges motor.

Det är här elen produceras som driver industrin. Det är här skogen skapar exportintäkter. Det är här malmen bryts som bygger välstånd i hela landet.

Ändå drar sig staten tillbaka, välfärd monteras ned och människor i Norrland förväntas acceptera sämre villkor än i resten av Sverige. Det är ett politiskt val. Ett val där Moderaterna genomför och SD sätter riktningen.

En politik för Norrland ser till att värden som skapas här också kommer tillbaka hit – i form av sjukvård, infrastruktur, statlig närvaro och fungerande välfärd. Det är därför Vänsterpartiet har lagt fram rapporten Norrland i centrum med 30 konkreta och finansierade förslag och 6 miljarder kronor i riktade satsningar på just Norrland som en framtidsregion.

Låt oss vara tydliga: Det är inte Norrland som lever på staten. Det är staten som lever på Norrland – och som nu, med SD:s välsignelse, sviker.

Det är hög tid att byta regering och få andra prioriteringar. Prioriteringar som bygger hela landet – inte bara de rikaste delarna av det. Dags att sätta Norrland i centrum!

FOTO: HENKE OLOFSSON

Daniel Johansson (V)
gruppledare, Storuman

31 procent

...så mycket har priset på livsmedel i Sverige ökat under Tidöpartiernas regeringsinnehav. (KÄLLA: SCB)

Fakta Alunskiffer

Alunskiffer är en bergart som främst bryts för att utvinna uran. Uranbrytning har varit förbjudet i Sverige, men är sedan 1 januari 2026 tillåtet, genom att alunskiffer blivit återklassificerat som koncessionsmineral.

Koncessionsmineraler är mineraler och metaller som regleras av mineralagen i Sverige. Dessa ämnen kan prospekteras och utvinnas av den som får tillstånd från Bergsstaten, även om någon annan äger marken.

Miljöpåverkan · Brytningen är förenad med betydande miljöpåverkan: utsläpp av koldioxid, risk för läckage av tungmetaller och svavelföreningar till mark och grundvatten, samt spridning av stoft vid dagbrott. Syrabildning i avfall och gruvvatten skadar ekosystem.

Ekonomi · Sverige har betydande fyndigheter av alunskiffer, men världens lägsta mineralskatt (0,02%), dessutom beskattas gruvföretag där huvudkontoret är beläget, inte i orten där brytning eller förädling sker.

"Där ljuset är som starkast planeras för kommande provborringar" – Maud Karlsson

Lokalt motstånd mot brytning av alunskiffer

Varje onsdag samlas en grupp i Vilhelmina för att diskutera planerna för – och motståndet mot – prospektering för framtida brytning av alunskiffer ("uranbrytning").

Vi träffar Maud Karlsson, Malgovik, en av flera som driver gruppen.

● **Gruppens syfte** är att mobilisera, bilda opinion och upplysa. Var och en gör så mycket eller så litet den kan. Men siktet är tydligt - först: ta strid mot prospektering av alunskiffer. Frågor om gruvnäring, medbestämmande och mänskliga rättigheter i ett större perspektiv kommer sedan. Just nu arbetar gruppen med en namninsamling, samt uppvakter kommunalråden i inlands-kommunerna för att förmå dem att agera starkare och mer samstämmigt i frågan.

Jag inser snabbt att det är en urkraft jag mött. När Maud berättar om sin roll i gruppen bjuds jag på en osande svada:

– Vad fan håller jag på med? Jo, jag agiterar! Nu är det inte läge att knyta näven i fickan, utan nu är det läge att ta upp näven ur fickan och lyfta den högt över huvudet. För det handlar om att nu, nu försvarar vi vårt land!

Jag frågar varför det just nu har blivit så akut, vilket visar sig vara historielöst; Maud förklarar att det här är en fortsättning på koloniseringen av Norrland, hur storkapitalet tillsammans med staten tog eller lurade till sig landet; skogarna, marken och vattnet. Hur lokalbefolkningen och samernas livsvillkor eller önskemål aldrig har betytt något när profit ska göras - och att det

nu bara är dags för en ny sväng, en sväng som till och med riskerar att förgifta grundvattnet.

– Det är därför vi samlas. Det här är början på något större. Vi är viktiga för varandra, för vårt samhälle. Vi blir starka. En folklig mobilisering som står emot staten och kapitalet. Och om det krävs så finns det till och med fysiskt motstånd. Civilkurage, civilt motstånd.

Maud menar att det är viktigt att nå alla – inte minst de unga.

– Vi vill inte bli av med vår kultur. Att vi kan leva i vår rena värld, att vi kan dricka vatten direkt från bäcken, att vi kan vara här.

Ord från en tonårstjej i bygden, återgivna av Maud.

Det är den springande punkten. Norrland och dess invånares egenmakt. Rätten att forma sin egen framtid. Rätten till existens. Därför samlas Samtalgrupp mot brytning av Alunskiffer varje onsdag. För att mobilisera ett folkligt motstånd mot staten och kapitalets koloniala rovdrift på Norrland.

Text: Linus Bergman

Maktskifte på riktigt

Första maj lurar runt hörnet och på andra sidan semestrarna hägrar valrörelsen.

Vi har träffat Nooshi Dadgostar för att prata valrörelse, ministerposter och arbetarrörelsens egna dag.

**Nooshi v
vänsterpolitik
hela vägen
regering**

● Nooshi, vad betyder första maj för dig?

– Det är ju årets bästa dag. En hel lång slaskig vinter har gått, sedan kommer våren till slut och vi går ut tillsammans och visar att vi tror på ljusare tider. Vi blir påmind om hur många vi är och vilken styrka det finns i Vänsterpartiet. Det är en lika stor glädje varje år.

Årets paroll är Maktskifte 2026. Den är kanske inte så klatschig?

– Jo men ganska va? Kärnfull i alla fall. Och den pekar ju på vad som är viktigast av allt just nu: Att vi gör oss av med Tidöregeringen. Eller, inte bara byter regering utan byter riktning på hela Sverige. Vi tänker inte nöja oss med ett nytt Januariavtal eller en lamslagen mittenregering. Efter nästa val ska vi ta plats i regeringen och göra Sverige starkare, tryggare och jämlikare för vanligt folk.

Men vad betyder det konkret? Är det inte precis samma sak som alla partier lovar?

– Jo, alla partiledare lovar väl samma sak. Men titta på vad de faktiskt levererar. Regeringen och SD har gett oss Europas tredje

högsta ungdomsarbetslöshet, ett klimatarbete som går bakåt, skenande elpriser, sviktande välfärd och barn som blir utvisade utan sina föräldrar. Och så skattesänkningar för de allra rikaste då. Det är inte vad vi menar när vi lovar ett tryggare och mer jämlikt Sverige.

Vad är det ni menar då?

– Vi menar att politiken måste sätta press på banker och matjättar och elbolag så att vanligt folk slipper gå med ont i magen veckan innan lön. Att vi skapar riktiga jobb genom att stärka välfärden och investera i klimatomställningen. Att vårt land respekterar folkrätt och människovärde vare sig det gäller Palestina, Syrien, Ukraina eller de svenskar som regeringen och SD vill utvisa. Titta på vad vi levererade senast; högre pensioner, starkare sjukförsäkring och stoppade marknadshyror. Med oss i regering får väljarna riktig vänsterpolitik. Det har Sverige saknat alldeles för länge.

Men blir det någon regering alls? En del menar att Vänsterpartiets krav på att sitta i regering bara skadar de rödgröna partierna?

– Jag tycker inte att någon kan kräva att våra

väljare ska stå utanför och ge en regering sitt stöd utan att få något tillbaka. Ingen förväntar sig det av något annat parti eller några andra väljare. Vi gick med på det efter förra valet och såg hur det gick. Vi gör det inte igen. Nu behöver de andra rödgröna partierna ta en lugn och saklig titt på opinionsundersökningarna och inse att de inte kan bilda regering utan oss i Vänsterpartiet. Vi vill samarbeta, vi vill hitta gemensamma frågor och gemensamma lösningar tillsammans med de andra partierna på vänstersidan. Men vi kommer inte att acceptera att våra väljare blir överkörda. Det måste de förhålla sig till.

Så det är inte ministerposterna som lockar?

– Jag tror inte att någon blir Vänsterpartist för att de vill ha ett fint jobb. Då har man satsat fel. Nä, vi vill sitta i regering för att garantera att nästa mandatperiod blir början på något nytt och bättre för Sverige. Det är vad politik handlar om för oss – ett tryggare, rättvisare, jämlikare land för oss allihop.

Text: Martin Thåström

Nooshi Dadgostar (partiledare V)

FOTO: AGNES STUBER

INTERVJU

På bild: Sandro Scocco, Vänsterpartiets chefsekonom.

Vad händer nu, när pengarna är slut?

I våras meddelade Sveriges finansminister att reformutrymmet, alltså pengarna till nya politiska projekt, är mer eller mindre slut för hela nästa mandatperiod. Vänstern i har pratat med Sandro Scocco, Vänsterpartiets chefsekonom, om vad det egentligen innebär.

● **Sandro, vad händer nu när Tidöregeringen har tömt reformutrymmet för flera år framåt?**

– För det första måste man förstå vad ett reformutrymme är, det vill säga automatiska nedskärningar i välfärden. Det är en summa som uppstår därför att vissa välfärdsutgifter inte är värdeskyddade, exempelvis barnbidraget. Problemet är inte "pengarna är slut", utan på vilket sätt Tidöregeringen gjort av med dem. Skattesänkningar för rika när hushåll och välfärd går på knäna. I praktiken betyder "pengarna är slut" att vill vi göra nya satsningar, vilket vi vill, kommer det att behöva finansieras antingen med högre skatter eller med lån.

Regeringens budget 2025 innehöll historiskt stora satsningar, 80 miljarder. Man skulle kunna tro att så höga offentliga utgifter skulle vara något positivt?

– Det är det, men som jag sa, om man använder pengarna lite klokt! Det finns så mycket regeringen kunde ha gjort med de där miljarderna; stärkt sjukvården, stöttat upp skolan, sänkt

arbetslösheten, investerat i förnybar energi eller grön teknik. Allt det hade varit kloka, rimliga investeringar som hade byggt Sverige starkare. Istället fick vi lägre skatt för de allra rikaste. Inget av det hjälper vanligt folk, räddar välfärden eller får ner arbetslösheten. Vi har fortfarande bland Europas högsta arbetslöshet och stora infrastrukturskulder som regeringen inte gjort något för att lösa.

Moderaterna har högst förtroende hos väljarna när det gäller nationalekonomin. Det låter som att det kan vara dags att omvärdera det?

– Jag har aldrig förstått var det förtroendet kommer ifrån. Det här är inte första gången en högerregering lämnar arbetslöshet, dålig tillväxt och håll i statsbudgeten efter sig. Och det är inte så konstigt heller, de klamrar sig fast vid en ekonomisk modell som inte fungerar i verkligheten. Lägre skatter åt rika har aldrig skapat tillväxt, det är en fantasi. Vill man ha tillväxt, fler jobb och ett tryggare samhälle behövs mer jämlikhet och vänsterpolitik, det visar historien ganska tydligt.

Krigsförbrytare till Haag

Vänsterpartiet kräver att ICC:s internationella arresteringsorder mot Netanyahu efterföljs och att de som är misstänkta för krigsbrott och brott mot mänskligheten ställs inför rätta i Haag.

Jonas vill sätta Norrlands behov i centrum

NAMN: Jonas Sjöstedt

ÅLDER: 61 år

FAMILJ: Frun Ann, tre barn och ett barnbarn.

BOR: Umeå

UPPDRAG: Har varit partiledare (2012–2020), representerar i dag Vänsterpartiet i EU-parlamentet.

TYCKER OM: Att resa med tåg, baka bröd och vandra i fjällen.

Jonas Sjöstedt är sedan 2024 Europaparlamentariker för Vänsterpartiet och har i många år varit bosatt i och drivit frågor som rör Norrland. Med anledning av detta har vi intervjuat honom om hur hans Norrlandsperspektiv påverkar arbetet i EU samt hur han ser på Norrlandsfrågor idag.

Vänsterns prioriterade Norrlandsfrågor

- 👍 Vinsterna från naturen ska stanna lokalt.
- 👍 Akutsjukvård ska garanteras i hela landet.
- 👍 Skatterättvisa mellan stad och land.

FOTO: AGNES STUBER

Du är den enda norrlänningen i EU, hur märks det?

– Det märks eftersom få andra ledamöter intresserar sig för frågor som är viktiga för oss. Exempelvis frågor som rör hur vi ska använda naturresurser för att bygga starka samhällen utan att detta leder till exploatering. Det är också få som inser hur stora avstånd vi har och hur glest befolkat norra Sverige och Finland är.

Inför EU-valet 2024 sa du att du ville arbeta för utbyggd järnväg och gröna satsningar som ger nya jobb och goda arbetsvillkor här i norr – hur har det gått?

– Vi jobbar hårt med de frågorna men problemet finns i Stockholm, inte Bryssel. Vi har en regering som tackar nej till stöd och lån från EU för att bygga ut järnvägen och som inte tror på gröna investeringar. Sveriges nuvarande regering verkar mer upptagna av hur Sverige ska kunna utvisa personalen på våra äldreboenden och sjukhus än av hur vi ska kunna rekrytera kompetens till nya satsningar. Det kan vi ändra på i valet.

Att sätta Norrland i centrum – vad innebär det för dig?

– Det innebär att jag alltid funderar över hur politiken och besluten i EU kommer att påverka oss i Norrland och Västerbotten. Det finns många frågor där det är bättre att besluten fattas här och inte i Bryssel. Exempelvis frågor om jakt, snus, skogs-skötsel eller veteranbilar.

Trots att Norrland under generationer har fortsatt Sverige med skog, vattenkraft och malm har återinvesteringarna i vår norra landsände uteblivit. I stället kämpar många kommuner med bristande service, eftersatt infrastruktur och utflyttning. I rapporten "Norrland i centrum" presenterar Vän-

sterpartiet 30 konkreta förslag för att ge Norrland den återbäring vi länge har förtjänat. Förslagen innebär totalt nästan 10 miljarder kronor i återbäring på naturresurser, varav 6 miljarder kronor direkt till Norrland. Utifrån rapporten har Vänsterpartiet valt att lyfta och fokusera på tre Norrlandsfrågor: (i) vinsterna från naturen ska stanna lokalt; (ii) akutsjukvård ska garanteras i hela landet; (iii) skatterättvisa mellan stad och land som ger utrymme för sänkt kommunalskatt i Norrland.

Delar du bilden av att det är dessa tre frågor som bör prioriteras?

– Jag tycker att det är rätt. Vi har en regering som struntar i Norrland och inte har några ministrar från norr. De prioriterar skattesänkningar för de rika över, exempelvis, en fungerande sjukvård i hela landet. Det kan vi ändra på om vi vinner valet. I norra Sverige produceras stora värden i form av förnybar el, mineraler och skog, men vinsterna hamnar ofta någon annanstans. Vänsterpartiet har förslagen som ändrar det. Norrland har också några av de högsta skattesatserna i landet, vilket bland annat beror på att vi har många små kommuner, stora avstånd och många äldre. Det behövs en större skatteutjämning.

En av svårigheterna med att föra en politik som gynnar hela Norrland är att Norrland innefattar så många områden med vitt skilda behov och problem.

Finns det någon åtgärd som du ändå ser har potential att gynna hela vår norra landsände? Om så, vilken och varför?

– Utbyggd järnväg kommer att gynna hela Norrland. Norrbotniabanan måste äntligen byggas färdigt, Malmbanan behöver dubbelspår och Inlandsbanan behöver rustats upp. Vi vill satsa på moderna fina nattåg till södra Sverige och vidare

ut till kontinenten. Det är också viktigt att vi som producerar så enormt mycket grön el inte bara får återbäring utan också lägre elpriser. Det gör det enklare för oss att dra till oss investeringar.

Hur tycker du att risken vid etablering av nya industrier (som exempelvis Northvolt) ska fördelas?

– Kommunerna kan inte finansiera alla de investeringar som behövs i nya bostäder och kommunikationer när stora satsningar görs. Staten måste hjälpa till. Det kan göras genom investeringsstöd för byggande av bostäder och satsningar på infrastruktur. Om inte det sker så missar vi möjligheten att skapa framtidens jobb.

Hur skiljer sig Vänsterpartiets Norrlandspolitik från andra partiers?

– Vi är det parti som talar om rättvisa för Norrland, att vi ska få en rejäl återbäring på de rikedomar som skapas här. Vi vill ha en fungerande välfärd i hela landet, även i inlandet. Då kan sjukvård och utbildning inte styras av vinstintresse, behoven måste stå i centrum.

Avslutningsvis, om du fick göra en egen Norrlands-t-shirt eller keps, vad skulle du trycka på den?

– Jag brukar ofta ha på mig den vanliga Norrlandskepsen, jag tycker den är snygg. När jag möter någon med en likadan keps i södra Sverige så blir det ofta att vi hälsar på varandra. Det funkade bra för mig. ■

Alla folks frihet

Ett fritt Kurdistan är lika självklart som ett fritt Palestina. Likväl ska det iranska folket få leva fria från både diktatur och Trumps bomber.

Tidöregeringen valde passivitet när Northvolt gick i konkurs

FOTO: SPISEN, WIKIMEDIA COMMONS CC-BY-SA 4.0

Northvolt Ett i januari 2020.

Den gröna industrivågen i norr visar vägen för Sverige – men också riskerna. När staten sviker lämnas kommuner med notan, kompetensen tvingas bort och framtidstron sätts på spel, menar Lilian Nilsson (V), skellefteåbo och ledamot i regionala utvecklingsnämnden i Region Västerbotten.

● Den gröna nyindustrialiseringen i Skellefteå har blivit en symbol för både hopp och sårbarhet. När Northvolt etablerade sin batterifabrik tog kommunen och regionen ett stort ansvar. Bostäder byggdes, välfärden anpassades och människor från hela världen välkomnades för att bidra med viktig kompetens.

- Satsningen var inte bara lokal. Den kunde ha stärkt svensk industri, minskat Europas beroende av kinesiska batterier och visat att klimatomställning och jobb kan gå hand i hand. Norra Sverige har energin, marken och kunnandet. Den gröna omställningen skapar möjligheter för tillväxt, innovation och minskade utsläpp, menar Lilian.

Men nyindustrialiseringen har också en baksida. När Northvolt gick i konkurs blev konsekvenserna dramatiska. Anställda och leverantörer kastades in i osäkerhet. Kommuner som investerat tungt stod med minskade intäkter och ökade kostnader. I det läget krävdes statligt ledarskap.

- Tidöregeringen valde passivitet. Inga undantag i 90-dagarsregeln för arbetskraftsinvandring och otillräckligt stöd till drabbade kommuner. Resultatet blev att högt utbildade ingenjörer tvingades lämna landet. Kommuner kan inte ensamma bära riskerna för en nationell industristrategi. När staten uppmuntar investeringar måste den också ta

FOTO: HENKE OLFSSON

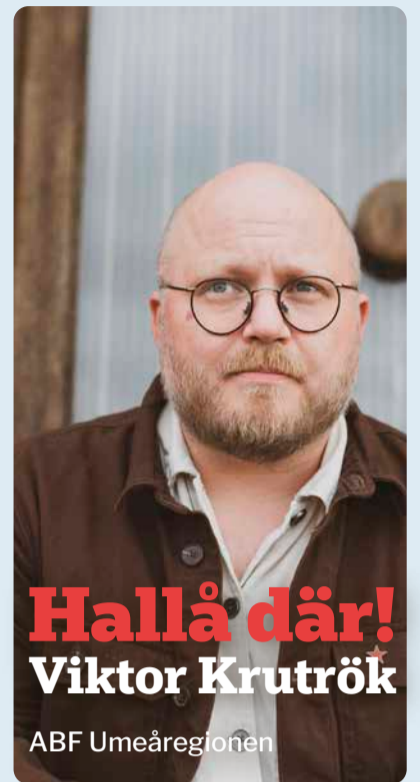
Lilian Nilsson (V)

ansvar när marknaden sviktar. Annars blir omställningen ett lotteri där enskilda orter betalar priset, konstaterar Lilian.

Att Lyten nu tar över ger hopp. Men utan aktiv statlig politik riskerar Sverige att förlora både jobb och framtidskompetens.

- Den gröna omställningen kräver mod och politiskt ansvar även på nationell nivå, avslutar Lilian.

Text Lillian Nilsson, Caroline Täljblad

Hallå där!
Viktor Krutrök

ABF Umeåregionen

Hur mår folkbildningen i länet?

Den präglas naturligtvis av Tidöpolitiken med kapade statsbidrag. Men verksamheten fortsätter! De som deltar i studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildning är grunden för att vår världsunika form för gemenskap och meningsfullhet fortsätter. Du är demokrati när du är i folkbildningen.

Vi på ABF är så närvarande vi kan, men det är tydligt vilket förakt regeringen har mot vanligt folk, särskilt de på landsbygden och i förorterna som som drabbas hårdast.

Hur ser din önskelista ut för att förbättra folkbildningens villkor efter 13 september?

Återuppbyggnaden är ett lagarbete och ABF har mycket att jobba med. Vi ser fram mot att göra det med V, S, Hyresgästföreningen, LO, PRO och alla andra. Jag vill framförallt se fler unga ta- och ges plats i utvecklingen. Detsamma gäller personer med utländsk bakgrund och representanter från regnbågscommunityt och funkis-Sverige.

KRÖNIKA

Skattegapet – en svensk orättvisa

6,72 procentenheter. Det är skillnaden på kommunalskatten mellan kommunen med högst och den kommun med lägst totalt skattetryck i Sverige.

Rika stadskommuner har lägre skatt och fattigare glesbygdskommuner har högre skatt – skillnader som

beror på strukturella orsaker; kommuner i glesbygd med långa avstånd, tunga investeringsbehov och liten, åldrande befolkning tvingas höja skatten för att upprätthålla välfärden.

I Sverige har vi ett system med kommunal skatteutjämning för att hantera just det här. Trots upprepade justeringar av systemet kvarstår ett skattegap på runt 6–7 kronor. I det förslag som nu ligger på bordet blir det en justering mellan kommuner som idag tar emot medel – en del får mer, och andra får mindre, medan omfördelningen – från rika till mindre rika – inte föränd-

ras nämnvärt. Vänsterpartiets linje är tydlig: det räcker inte med marginaljusteringar av ett system som aldrig lyckats hantera grundproblematiken – vi behöver ett omtag.

Vänsterpartiet kräver en skattepolitik vars uttryckliga syfte är att ta bort skatteskillnader som inte direkt kan hänföras till bristande effektivitet eller högre ambitioner. För Norrland handlar det om rätten till likvärdig skola, vård och äldreomsorg. Staten måste ta sitt ansvar så att välfärden inte blir en fråga om var man är född.

Text: Linus Bergman

